

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/75/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416010517
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6416010517.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Jána Bobora a JUDr. Jozefa Mikluša v trestnej veci obžalovaného S. Y. za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a iné na verejnom zasadnutí dňa 11. januára 2017 o odvolaní okresného prokurátora v Žiari nad Hronom proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T 133/2016 zo dňa 16. 11. 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T 133/2016 zo dňa 16. 11. 2016 bol obž. S. Y. uznaný za vinného z prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustil tým, že dňa 15. 7. 2016 v čase okolo 16.30 h pod vplyvom alkoholu prišiel k unimobunke stojacej na parcele č. XXXX/XX v časti zvanej „J. F.“ v B. X. P., kde sa vtedy nachádzala A. Z., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom B. X. P., ktorá tam býva, otvoril si neuzamknuté dvere vedúce do pristavenej verandy k unimobunke, vošiel dovnútra a A. Z. povedal, že jej rozpára „piču“ až k papuli, že ju zabije a že potom ho môže polícia aj zatvoriť, po tom k nej pristúpil a sotil ju oboma rukami do oblasti ramien, následkom čoho spadla na gauč, ktorý bol za jej chrbtom, na čo k nim priskočila H. Y., ktorá sa postavila medzi nich, v snahe zabrániť útokom obžalovaného na A. Z., obžalovaný ju však tiež sotil oboma rukami do oblasti ramien, pričom počas tohto tak A. Z., ako aj H. Y., obžalovaného opakovane vyzývali, aby unimobunku opustil, čo však tento neurobil, následne prešiel na verandu unimobunky, kde päšťou rozbil sklenenú výplň okna na verande a taktiež sklenenú výplň okna na unimobunke, vytrhol gumenné linoleum, ktoré bolo pripevnené o rám okna, následne strhol časť strechy na verande, potom vyšiel z unimobunky von, zobral si kovovú tyč dlhú asi 2 m a touto následne rozbil sklenenú výplň okna na prednej strane unimobunky, neustále sa A. Z. vyhrážal zabitím a to až do príchodu hliadky Obvodného oddelenia Policajného zboru Žiar nad Hronom, pričom z takéhoto konania má A. Z. obavu o svoj život a zdravie.

Za to bol odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), n), § 37 písm. h), m), § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, pričom podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne prvostupňový súd podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. uložil obžalovanému trest prepadnutia veci 150 cm dlhej kovovej tyče (doličná vec č. 7/2016), pričom podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát. Napokon prvostupňový súd podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. uložil obžalovanému i ambulantné ochranné protialkoholické liečenie.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd vo vzťahu k zavineniu odôvodnil tým, že na hlavnom pojednávaní prijal vyhlásenie obžalovaného a vykonal následne potom iba dokazovanie v súvislosti s druhom a výmerou trestu, resp. ochranného opatrenia.

V súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že obžalovanému poľahčovalo, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval a taktiež, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. V súvislosti s priťažujúcimi okolnosťami prvostupňový súd konštatuje, že obžalovaný spáchal viac trestných činov a bol už za trestný čin odsúdený, pričom celkove hodnotí pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností ako vyrovnaný. Z tohto dôvodu potom ukladal obžalovanému trest v zákonom stanovenom rozpätí od 6 mesiacov do 3 rokov, pričom dospel k záveru, že obžalovanému postačuje uložiť trest v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby - mierne nad jeho dolnou hranicou. Vzal pritom v úvahu taktiež skutočnosť, že obžalovaný páchal žalované trestné činy v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a preto je zrejmé, že trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, ktorý mu bol podmienenčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov z trestného rozkazu Okresného súdu Žiar nad Hronom z 25. 8. 2015, sp. zn. 2T 152/2015 vykoná a preto trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, podľa jeho názoru, postačuje na prevýchovu a nápravu obžalovaného. S poukazom na skutočnosť, že obžalovaný bol v posledných 10 rokoch vo výkone trestu odňatia slobody, tohto pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a súčasne obžalovanému uložil i trest prepadnutia veci a to 150 cm dlhej kovovej tyče, ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu. V zmysle záverov znaleckého psychiatrického posudku obžalovanému potom následne taktiež uložil i ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, nakoľko obžalovaný spáchal trestnú činnosť pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal najskôr blanketové odvolanie okresný prokurátor, ktoré neskôr doplnil prostredníctvom písomného odôvodnenia odvolania. V zdôvodnení odvolania okresný prokurátor uvádza, že odvolanie podáva čo do výšky trestu uloženého prvostupňovým súdom obžalovanému. Vyslovuje názor, že pomer medzi poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami nie je vyrovnaný, nakoľko neboli splnené podmienky na použitie poľahčujúcich okolností v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák., teda trest odňatia slobody na 10 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nie je v súlade s ust. Tr. zákona, nakoľko v danom prípade prevažujú priťažujúce okolnosti a to podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., v zmysle ktorého sa zvyšuje dolná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Z uvedených dôvodov mal byť preto obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody vo zvýšenej dolnej hranici trestnej sadzby. Osobitne okresný prokurátor namieta poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. n) Tr. zák. a poukazuje na to, že priznanie obžalovaného, že spáchal skutok, kvôli čomu bola aplikovaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. ešte automaticky nezakladá použitie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Zdôrazňuje pritom, že pre naplnenie podmienok na aplikáciu tejto poľahčujúcej okolnosti je potrebné skúmať situáciu komplexnejšie, pričom poukazuje na jednotlivé výpovede svedkov, ako i závery znaleckého dokazovania. Osobitne akcentuje konanie obžalovaného voči poškodenej s tým, že toto gradovalo, že sa obžalovaný dopustil trestnej činnosti v priebehu plynutia skúšobnej doby za v podstate rovnorodú trestnú činnosť a preto oľutovanie obžalovaného považuje za čisto formálny akt s cieľom dosiahnuť čo najnižší trest a rovnako i tak priznanie k spáchaniu skutku. Obžalovaný žiadnym spôsobom neprispel k objasneniu skutku, ani k preukázaniu viny obžalovaného samotného. Z uvedených dôvodov sa domáha zrušenia rozsudku prvostupňového súdu s tým, aby krajský súd vo veci rozhodol sám a uložil obžalovanému prísnejší trest. Na verejnom zasadnutí krajský prokurátor zotrval na písomných dôvodoch odvolania okresného prokurátora.

Obžalovaný vo svojom vyjadrení k písomným dôvodom odvolania prokurátora uvádza, že sa na hlavnom pojednávaní doznal v plnom rozsahu, oľutoval svoje konanie, ktoré spáchal vo vzťahu k poškodenej A. Z. a aj sa jej písomne ospravedlnil listom s tým, že z celého srdca ľutuje svoje konanie a praje jej lepší život ako mala s ním. Rozhodne namieta tvrdenie prokurátora, že nespĺňa poľahčujúce okolnosti. Poukazuje pritom, že viacerí svedkovia, ktorí boli vypočutí v prípravnom konaní uvádzali nepravdu, ale napriek tomu urobil vyhlásenie o vine a záverom uviedol, že ľutuje svoje konanie a sľubuje, že v budúcnosti už nespácha žiadny trestný čin ani priestupok s tým, že chce viesť riadny život a starať sa o svoje deti.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe podaného odvolania v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po postupe v zmysle tohto ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora, nie je dôvodné.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Citovanými ustanoveniami sa prvostupňový súd dôsledne riadil a správne individualizoval trest odňatia slobody v prípade obžalovaného, ktorý namieta okresný prokurátor. Rovnako tak krajský súd konštatuje, že správne vyhodnotil prvostupňový súd i ustálenie a pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

Z charakteru odvolania okresného prokurátora je zrejmé, že príliš striktné presadzuje formálne chápanie Tr. zákona a ukladania trestu bez toho, aby hodnotil materiálne posudzovanie trestu, zohľadniac pritom princípy právnej istoty, spravodlivosti, proporcionality a primeranosti.

Podľa názoru krajského súdu prvostupňový súd správne zvolil optimálnu mieru represie v danom konkrétnom prípade, kde zohľadnil vysokú mieru pravdepodobnosti premeny pôvodne uloženého podmieneného trestu na trest nepodmienečný tak, ako to uviedol i v odôvodnení svojho rozsudku s tým, že obžalovaný bude musieť vykonať všetky tieto tresty. Z doznania obžalovaného na hlavnom pojednávaní je zrejmé, že obžalovaný zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcny postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. Za tejto situácie uloženie miernejšieho trestu za súčasnej aplikácie poľahčujúcich okolností považuje krajský súd za správne a zodpovedajúce zákonu.

Pokiaľ si obžalovaný uvedomí, že trestným činom, ktorý spáchal porušil práva a slobody iných a rozhodne sa prijať trest, môžeme povedať, že obžalovaný sa, či už na základe vlastného svedomia alebo aj za spoluúčasti trestného konania, resp. hrozby trestom alebo verejného odsúdenia, chce napraviť a pokúsiť sa vynahradiť spoločnosti škodu, ktorú spáchal. To všetko sú významné momenty trestného konania, ktoré musia nájsť svoj odraz i v aplikácii poľahčujúcich okolností.

V súvislosti s namietanou poľahčujúcou okolnosťou uvedenou v § 36 písm. n) Tr. zák. teda, že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom treba taktiež uviesť, že vykonanie vyhlásenia na hlavnom pojednávaní zjavne uľahčilo tak prácu prokurátorovi, ako i súdu pri dokazovaní. Navyiac treba tiež konštatovať, že obžalovaný sa tým dobrovoľne vzdal i možnosti podania riadneho opravného prostriedku vo vzťahu k zavineniu a taktiež i mimoriadneho opravného prostriedku. Práve sudcovská individualizácia trestu je prostriedkom pre dosiahnutie primeranosti trestu a prvostupňový súd správne pri určovaní druhu trestu a výmery prihliadol i na následok, mieru zavinenia, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, pomery páchatela a možnosť jeho nápravy. Osobitne krajský súd v súvislosti s ukladaním trestu poukazuje na zásadu humanizmu, ktorá zahrňuje nielen ochranu páchatela, jeho resocializáciu, či sociálnu integráciu, ale i ochranu spoločnosti v rámci jej humanitných ideálov a hodnôt. Vychádzajúc teda zo základnej zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. V danom konkrétnom prípade považuje krajský súd uložený trest za primeraný tak, aby mohol splniť všetky zákonné podmienky uvedené v § 34 ods. 1 Tr. zák., teda aby na obžalovaného nepôsobil len prísnu represiu, ale pôsobil i výchovne, nakoľko prílišným exemplárnym trestaním a prísnosťou trestu sa nedosiahne príslušný účel trestu vo vzťahu k obžalovanému. Všetky tieto princípy treba uplatňovať vo vzájomnom kontexte tak, aby sa dosiahol preventívny a resocializačný cieľ.

S poukazom potom na horauvedené dôvody, keďže senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sa v plnom rozsahu stotožnil s existenciou poľahčujúcich okolností tak, ako ich rozviedol prvostupňový súd, aj uložený trest považoval za primeraný všetkým okolnostiam prípadu, považoval potom odvolanie okresného prokurátora za nedôvodné a toto v zmysle ust. § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny ďalší opravný prostriedok.